

Introitus:

Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží. 1. Dopis Petřův 5:7

Čtení ze Staré smlouvy:

²⁷ Hospodin řekl Mojžíšovi: Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov jsem uzavřel smlouvu s tebou a s Izraelem. ²⁸ Byl tam s Hospodinem čtyřicet dní a čtyřicet nocí; chléb nejedl a vodu nepil a napsal na desky slova smlouvy, Deset slov. ²⁹ I stalo se, když Mojžíš sestupoval z hory Sínaj — dvě desky svědectví *byly* v Mojžíšově ruce, když sestupoval z hory — že Mojžíš nevěděl, že kůže jeho tváře září *od toho*, jak s ním mluvil. ³⁰ Když Áron a všichni synové Izraele uviděli Mojžíše, a hle, kůže jeho tváře zářila, báli se k němu přiblížit. ³¹ Mojžíš však na ně zavolal a Áron i všichni předáci v pospolitosti se k němu vrátili; Mojžíš k nim promluvil. ³² Potom přistoupili všichni synové Izraele a *on* jim vydal příkazy, vše, co s ním mluvil Hospodin na hoře Sínaj. ³³ Když s nimi Mojžíš domluvil, dal si na tvář závoj. ³⁴ Kdykoli přicházel Mojžíš před Hospodina, aby s ním mluvil, sundával si závoj, dokud nevyšel. Když vyšel, a mluvil k synům Izraele to, co mu bylo přikázáno, ³⁵ synové Izraele viděli Mojžíšovu tvář, že kůže Mojžíšovy tváře zářila. Mojžíš si tedy bral závoj zpět na tvář, dokud s ním nešel mluvit.

Kniha Exodus 34:27-35

Čtení z epištol:

⁷ Jestliže se služba smrti vyrytá literami do kamenů udála v takové **slávě**, že synové Izraele nemohli pohledět Mojžíšovi do tváře kvůli **slávě** jeho obličejí, která pomíjela, ⁸ jak *by* nebyla mnohem **slavnější** služba Ducha? ⁹ Neboť jestliže *byla sláva* v službě odsouzení, mnohem více oplývá **slávou** služba spravedlnosti. ¹⁰ Neboť vskutku to, co v tomto případě mělo **slávu**, *již* nemá **slávu** vzhledem k *této* vše převyšující **slávě**. ¹¹ Neboť jestliže skrze **slávu** *přišlo* už to, co pomíjí, oč **slavnější** je to, co zůstává. ¹² Když tedy máme takovou naději, počínáme si zcela otevřeně. ¹³ Ne jako Mojžíš, *který* si dával na tvář závoj, aby synové Izraele nehleděli na konec toho, co pomíjí. ¹⁴ Avšak jejich myšlení otupělo. Až do dnešního [dne] zůstává při čtení Staré smlouvy tentýž závoj neodkrytý, protože pomíjí *jen* v Kristu. ¹⁵ Ale až dodnes, kdykoli se předčítá Mojžíš, leží závoj na jejich srdci. ¹⁶ Kdykoli se však *člověk* obrátí k Pánu, je závoj odstraněn. ¹⁷ Ten Pán je Duch. Kde *je* Duch Pánův, *tam je* svoboda. ¹⁸ A my všichni, spatřující s odhalenou tváří Pánovu slávu jako v zrcadle, jsme proměňováni v *týž* obraz, **od slávy k slávě**, jako od Pána Ducha.

2. dopis Korintským 3:7-18

Čtení z evangelia:

Po šesti dnech vzal Ježíš s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. ² A byl před nimi proměněn. Jeho tvář zazářila jako slunce a jeho šaty zbělely jako světlo. ³ A hle, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš a rozmlouvali s ním. ⁴ Petr na to Ježíšovi řekl: „Pane, je pro nás dobré tu být. Chceš-li, udělám tu tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden.“ ⁵ Když ještě mluvil, hle, zastínil je zářivý oblak a z oblaku se ozval hlas: „Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení; toho poslouchejte.“ ⁶ Když *to* učedníci uslyšeli, padli na tvář a velmi se báli. ⁷ Ježíš *k nim* přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“ ⁸ Když pozvedli oči, neviděli nikoho, jen samotného Ježíše. ⁹ A když sestupovali z hory, Ježíš jim přikázal: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nebude vzkříšen z mrtvých.“

Matoušovo evangelium 17:1-9

Od slávy ke slávě

Mluvíme o slávě? Jaká sláva? To u Davidů, kde se narodila Anežka, tam by se dalo slavit, že tatínku!? Ale sláva? Copak vy víte o mém zdraví, o mojí škole, o mých zkušenostech s klukama, o malých nadějích na manželství a naopak beznaději v manželství? Copak vy víte o samotě?! Podívejte se ven, přes plot. Budou volby. Jakápak sláva!? A kdo v té zemské *slávě* někdy něco dělal, kdo pracoval v zábavním průmyslu či se pohyboval mezi lidmi z obrazovek, ten ví; jakápak sláva?! Jen obyčejní lidé! Hrozně obyčejní lidé!

Ale já se tu dnes nebudu vyjadřovat o téhle slávě, která mizí... Budu mluvit o slávě,¹ která má váhu i před nebesy. Jen se podívejte, jak o ní mluví text, který jsme četli z Pavlova dopisu do Korintu. To je skutečná sláva.

1. Odstavec první

Apoštol připomíná dávný příběh z hory Sínaj, kde Bůh Mojžíšovi vysvětloval a svěřoval svůj zákon. Byly to skvělé a slavné dny a Mojžíš doslova zářil. Aby taky ne! Pán Bůh tam neřekl jen svých deset slov, ale otevřel pohled do budoucnosti, k cíli zákona (kterým je Kristus). Jenže Mojžíš žil dole s dalšími lidmi, jejichž cílem bylo maso a chleba. Při nejlepším ta slíbená zem. Mojžíš jim nemohl vysvětlovat, že cíl je ještě dále... Proto Mojžíš nosil asi dnešním označením *niqáb*,² roušku, která přikrývala jeho tvář.

Mojžíš měl zahalenou tvář proto, aby Izrael nehleděl na to, co zatím vidět nemůže.³ Aby s Izraelem necloumala sláva, která mu zatím zůstává cizí. Aby jej nemátla a nezaváděla. Příkladem: Mojžíš jedná jako vědec, který se vyzná v nějakých fyzikálních meziplanetárních zákonitostech. Nezačne s výpočty, které jej uchvacují neb jim rozumí, ale podá vám pochopitelnou část svých výsledků nejlépe na příkladě, který můžete a dokážete pochopit, když jste přišli odpoledne ze zaměstnání a udělali jste si čas na přednášku o astronomii. Nikdy se s ní ale živit nebudete...

¹ Řecky *doxa* a jeden z hebrejských výrazů, který se pro slávu používá, zní *kabód*, tedy *to, co váží*.

² Rozdělení úrovně zahalení je postupné: **burka** - zakrývá nejen celé tělo ženy, ale i obličej, přes který je mřížka, nosí ji ženy např. v Afghánistánu a Pákistánu. **Nikáb (niqáb)** - zakrývá nejen celé tělo ženy, ale i obličej s výjimkou očí, nosí ho ženy, např. na Arabském poloostrově. Další - **čádor** - zakrývá celé tělo ženy, odhaluje ale tvář, nosí ho ženy např. v Íránu a poslední úroveň: **hidžáb** - šátek zakrývající vlasy a krk. Toto zahalování má něco společného s tím, co píše apoštol Pavel Korintským v prvním dopise 11:5-10: Závoj představoval symbol toho, že se jedná o **počestnou a poctivou ženu**. Jedna z vůbec prvních zmínek o závojech, asyrský právní text ze 13. století před Kristem například zakazuje, aby prostitutky nosily závoje. Také kolébka evropské civilizace, Athény, znala závoje. Respektované ženy musely v tomto městě chodit na veřejnost zahalené, jinak budily pohoršení a podezření z toho, že se živí nějakou podezřelou činností. **Bez závoje chodily často prostitutky**, proto se žena bez závoje v antice často s nevěstkou zaměňovala. Ženy, **otrokyně, pracovaly a šaty neměly**. Když žena chtěla dát najevo svoje postavení a bohatství - zahalila se, protože pracovat nemusela. (Zdroj: National Geographic 11/2011, autor Tomáš Karlík)

V Koránu je zmínka: „*Proroku, řekni manželkám svým, dcerám svým i věřícím ženám, aby přitahovaly k sobě své závoje! A toto bude nejvhodnější k tomu, aby byly poznány (!) a nebyly uráženy.*“ (Sura 24, Název sury: Světlo, Arabský název: An-Núr, Verš: 31)

A ještě jedno místo: *A nechť nedupou nohama, aby lidé postřehli ozdoby, které skrývají.*“ (Sura 33, Název sury: Spojenci, Arabský název: Al-Ahzáb, Verš: 59)

³ Výklady tvrdící, že se Mojžíš zakrýval proto, že mizející zář mohla ohrozit Mojžíšovu autoritu, se mi zdají liché. Vycházejí z jiné, ale zajímavé logiky. Ženy v islámském světě zakrývají svou tvář, aby nebylo vidět to, co má vidět jen muž. A nebo proto, že žena stárne, její krása mizí a pod přikrytím bude dlouho tajemně krásná. Čím dál tím více žen, které jsou za zahalení dokonce vděčné, říká, že se cítí pod zahalením svobodně. Jejich tajemství totiž není v tom, jak vypadají. A je třeba jim to věřit. Ale to nebyl Mojžíšův problém!

To, co pomíjelo byla sláva staré smlouvy. Sláva zákona, který má svůj cíl v Pánu Ježíši Kristu. A samozřejmě i Mojžíšova tvář ztrácela časem svůj jas. Ale to tu nehraje roli. Co tu hraje roli je to, že sláva **slavnější** služby Ducha zůstává. Je přece řečeno: “Neboť vskutku to, co v tomto případě mělo **slávu**, již nemá **slávu** vzhledem k této vše převyšující **slávě**. Neboť jestliže skrze **slávu** přišlo už to, co pomíjí, oč **slavnější** je to, co zůstává.” (2. dopis Korintským 3:10-11)⁴

2. Odstavec druhý

Co zůstává? Jaká sláva je trvalá? Sláva Pána Ježíše Krista. Po něm už nic nepřijde, žádné další evangelium nezpůsobí pokles záře toho, co máme v rukou. Není vyšší cíl, než svoboda. Nemůže se stát víc, než se stalo, když za hříchy světa zemřel Pán Ježíš, vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa. Nic víc! Však jsme četli: “Kdykoli se však *člověk* obrátí k Pánu, je závoj odstraněn. Ten Pán je Duch. Kde je Duch Pánův, *lтам* je svoboda.” (2. dopis Korintským 3:16-17) Proto neběháme po světě a nehledáme další zjevení a zázraky. Přátelé, je to tady!

A už to jde jedno za druhým: “A my všichni, spatřující s odhalenou tváří Pánovu slávu jako v zrcadle, jsme proměňováni v *týž* obraz, **od slávy k slávě**, jako od Pána Ducha.” (2. dopis Korintským 3:18) A nikdo to nemůže zadržet, protože to řídí Pán Bůh svým Duchem. Byla-li tu sláva Zákona skrze Mojžíše, pak je tu náš Pán a proměňuje nás! Jdeme od slávy ke slávě. Nakonec se zjeví všechno. Jako dnes dělají umělci šňůru koncertů, které završí nějakým velkým a slavným koncertem v aréně. Tak i s námi jde šňůra slávy, na jejímž konci bude vzkříšení a vytržení z tohoto světa.

Zatím nás svět bolí, vypadá to jako nepovedený festival, nejsme zdraví a nezáříme, alespoň si tu září neuvědomujeme. Všimněte si: Mojžíšovi to také nedocházelo, že když jde z hory, tak svítí! Přece: “I stalo se, když Mojžíš sestupoval z hory Sínaj — dvě desky svědectví *byly* v Mojžíšově ruce, když sestupoval z hory — že **Mojžíš nevěděl**, že kůže jeho tváře září *od toho*, jak s ním mluvil.” (Kniha Exodus 34:29)

Příliš si evangelium přivlastňujeme. Kde je něco, co zrcadlí naši postavu, tam mrkneme, jak vypadáme. Máme představu *jak bychom už měli vypadat*! Jsme nejistí ve slovu, připadáme si hloupě, nevzdělaně, nevhodně. Naše myšlení otupuje (viz: 2. dopis Korintským 3:14) a malomyslní, protože myslíme jen na svůj výkon. Na to, co dokážeme a zvládneme. Na náš nepříliš slavný život, na naše nedodělaná vzdělání, zizvené tělo, na naši samotu. Nevěříme si, čímž nevěříme našemu Pánu, že to dobře naplánoval.

Jenže je to všechno jinak: To evangelium si přivlastňuje nás. Proměňuje si nás jak chce, ač to příliš nechápeme a nevidíme. Ale vidí to ti lidé kolem, svět kolem nás vidí něco, s čím si neví rady.⁵ Nejsme to my, ale je to od Pána Ducha... (2. dopis Korintským 3:18) Nehlásáme sami sebe, svoje přednosti, svou uzdravenost a sílu. Apoštol Pavel o pár vět dále říká, že je to “Bůh, který řekl: ‚Z temnoty *ať* zazáří světlo,‘ zazářil v našich srdcích, aby osvětlil *lidí* poznáním Boží slávy v osobě Ježíše Krista.” (2. dopis Korintským 4:6) Tak to je!

⁴ Typický a košatý způsob Pavlova vyjadřování, kde se šroubuje jeden argument na druhý, kde to, co následuje převyšuje předcházející skutečnosti. Známe to už dopisu Římanům.

⁵ Viz: “Mně, nejmenšímu ze všech svatých, byla dána tato milost, abych zvěstoval pohanům Kristovo nevystižitelné bohatství a objasnil všem!, *jaká je* správa toho tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž všechno stvořil. Skrze církve se *tak* nyní má stát známou vládám a autoritám v nebesích přerozmanitá Boží moudrost, podle odvěkého úmyslu, který uskutečnil v Kristu Ježíši, našem Pánu. V něm smíme otevřeně a s důvěrou skrze jeho víru přistupovat *k Bohu*.” (Dopis Efezanům 3:8-12)

Co si odneseme:

1. Mojžíš přikrýval svou tvář, aby nesliboval to, co slíbit nemohl. Aby netrápil Izrael tím, čeho vyvolený národ do jistého času nemohl dosáhnout. Jenže ten určitý čas už nastal! Tak proč jako Mojžíš a Izrael žít i dnes? Snažit se žít zbožně, uzavřeně a neuvažovat příliš o budoucnosti. Skrývat se, nežít veřejně a nahlas. A tvrdit, že evangelium nikoho nezajímá. A když už vylezeme na náměstí, stejně se skrývat za tvrzení a fráze, které nikomu nic neříkají. Jen my jsme si dokázali, jací jsme vyznavači...
Měli bychom jít domů vděční za to, co došlo ke svému cíli a pominulo. Za zákon a za Mojžíše. A měli bychom jít domu vděční za to, co bylo skryté, ale nyní je to naprosto zjeveno.⁶ “Když tedy máme takovou naději, jít a počínat si zcela otevřeně.” (2. dopis Korintským 4:12) Měli bychom jít domu s vděčností za to, čím jsme už prošli, co Pán Bůh v nás zvládl. Jak konal, jak nás držel! Od slávy ke slávě...
2. A když už nás vede od té slávy pomíjejícího zákona do slávy nepomíjející vlády Ducha; Když už nás vede ke svobodě, tak mu i dnes uvěřit a i dnes se uklidnit, přestat se obhlížet a důvěřovat mu, že dělá to, čemu rozumí a co zvládne. Můžeme se modlit jako Pavel apoštol a děkovat jeden za druhého, za svět a za okolí, kde nakonec rozhoduje to, co Bůh chce... Pavel se modlil: “Děkuji svému Bohu při každé vzpomínce na vás a vždy v každé své modlitbě za vás všechny prosím s radostí nad vaší účastí na *díle* evangelia od prvního dne až doposud. Jsem si jist právě tím, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede *je* až do dne Krista Ježíše. Vždyť je správné, abych takto smýšlel o vás všech, protože vás mám v srdci; jak ve svých poutech, tak při obhajobě a utvrzování evangelia jste vy všichni se mnou spoluúčastníky milosti.” (Dopis Filipánům 1:3-7) Od slávy ke slávě...

Amen

⁶ Viz: “...To tajemství, které bylo od věků a od *prvních* pokolení ukryté, nyní však bylo zjeveno jeho svatým, kterým Bůh toužil oznámit, jaké *je* bohatství slávy tohoto tajemství mezi pohany: tím *tajemstvím* je Kristus ve vás, naděje slávy.” (Dopis Kolosanům 1:26n)